

Thorben Johannesen í danska háskúlablaðnum í 1985 um »Laterna Magica« hjá William Heinesen

Tro som et sennepskorn

»For der er kun ganske få sjæle tilbage i denne galvaniserede verden, der har tro som et sennepskorn« lyder en væsentlig kommentar til dagens mennesker og samfund i William Heinesens seneste bog *Laterna Magica*. Og ligesom i Heinesens øvrige forfatterskab optræder mange af disse »ganske få sjæle« i hans seneste bog, som derved bare bliver endnu et vægtigt dokument om tro fra hans pen.

Heinesen har ellers fået en meget ublid behandling i visse ultrakonservative dele af den færøske presse i de senere år, bl.a. fordi han åbent har støttet fredsbevægelsen og har protesteret mod Nato's

tilstedeværelse på øerne i dansk regi. Det, som man i denne del af pressen hovedsagelig har pukket på, er, at Heinesen må være ateist, når han omtaler kristendommen så foragtligt og gør grin med gode kristne mennesker!

Den slags angreb på formodede ugudelige personer er altid godt stof i færøsk højrepresse og viser sig desværre også at give bonus i form af øget stemmetal ved valgene.

Den sørgelige forklaring på dette faktum er, at siden de kirkelige og ukirkelige vækkelsesbevægelser, som William Heinesen i sine bøger giver mange spøjse navne, begyndte at gøre sig gæld-

ende på Færøerne for omkring 100 år siden, er det lykkedes dem at få folk til at tro, at denne fanatiske sektarisme er lig med sand kristendom. Og det er lykkedes i så rigt mål, at almindelige folkekirketriste mere eller mindre har dårlig samvittighed over deres manglende sjælebrand — og hvis de enkelte gange har brug for verbalt at give udtryk for teologiske eller religiøse spørgsmål, bliver det ikke efter deres egen enfoldige sennepskorns-tro, men ud fra en sektarisk afstumpet livsforståelse, som de tror må være bedre end deres egen beskedne og prunkløse hverdagstro.

Det forholder sig nu engang sådan, at tolereren gerne vil være ligeså from som farisæeren, mens farisæeren betakker sig for at være toler.

Men det er tolereren, der har den livgivende tro som et sennepskorn, og som går retfærdiggjort hjem.

At have tro som et sennepskorn er ikke særlig tiltrækkende for nydelsesyge nutidsmennesker. Der må mere til end det! — Det er nok en af forklaringerne på det supermarkedsudvalg af nyreligiøse fællesskaber, vi har imellem os. Og mon ikke mange af disse fællesskaber viser træk af farisæisme, fanatisme og sektarisme, altsammen menneskelige karakteregenskaber, som kommer til udvikling, når man ikke vil nøjes med blot at have tro som et sennepskorn.

For at have tro som et sennepskorn er nærmest det modsatte af selvhævdelse, selvrealisering og selvbevidsthed. Det er at have en tro, man ikke kan

Thorben Johannesen, næmsråðgevi

gøre for; at leve, vokse og udvikle sig, fordi man ikke kan andet. Sennepskornet repræsenterer den livskraft og det livsmød, som er guddommeligt.

I hele sit forfatterskab har Heinesen givet disse små sennepskornstroende mennesker krop og mæle, — og tegnet os en skarp (dog oftest kærlig) karikatur af de brovtende, sektariske og magtsyge kristendomsafarter. Dette må i sandhed siges at være et evangelisk anliggende, som det dog ikke lader til, at de toneangivende i den færøske kristenheit har fået øjnene op for.

Men dette fænomen er dog ikke specielt færøsk og ihvertfald heller ikke specielt religiøst; det er et stedsevarende skisma mellem dem, som gør sig kloge på livet og dets pudsigheder, og dem som bare lever.

Heinesen er klog på livet og dets pudsigheder, derfor fordømmer han ikke dem, som lever.

Thorben Johannesen

Felagið Føroyar/Israel

Felagið Føroyar/Israel hevði aðalfund á Hotel Hafnia sunnudagin, har millum 30 og 40 fólk vóru á fundi. Tveir nevndarlímur stóðu fyrri vali og av teimum varð Lydia Arge afturvald, meðan Ronald Poulsen kom inn sum nýggjur nevndarlímur.

Nevndin er nú hendan: Lydia Arge, Vida Højgaard, Jóannes Poulsen, Ronald Poulsen og Petur Oluf Skorá. Eykálímur eru:

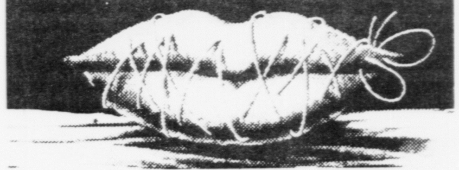
Helge Jørgensen og Martin Reinert.

Sambært rokskapinum, sum var framlagdur og góðkendur, er figgjarstøða felagsins á góðari leið.

Nevndin upplýsti, at nú Exodus-innsavningin er komin at enda, eru tilsamans kr. 80.000 komnar inn til hesa serstøku hjálpi til jødar, ið ynskja at flyta úr Sovjetsamveldinum til Ísrael.

SERGE SILBERMAN præsenterer
EN FILM AF LUIS BUNUEL

Begærrets dunkle mål

Døkku leiðir girndarinnar

Leygarkvöldið 16. mars kl. 22.00 sýnir Filmsfelagið seinasta film Bunuel's, »Døkku leiðir girndarinnar« (Cet obscur objet de désir) frá 1977.

Ein eldri ríkmaður, Rey, fjeppast uppi í tænaströngum Conchitu, og trýr henni, tá hon sigur seg elska hann. Hann livir í vónini um, at tann dagur kemur, tá hon gevur seg í hansara vald. Hon spælir eisini upp til hann, ósir hann upp, fyri síðani at reka hann frá sær.

Conchita dansar flamenco, men í steðginum er tað ein annar dansur, hon trínir fyrri teimum ríku ferðamonnum. Hesum veit Rey ikki av, fyrr enn ein onnur av dansarunum sigur honum tað. Hann verður spinnandi óður, og ætlar at kvetta sambandið við hana, men tá hon aftur byrjar at lokka, er hann prisgivin...

Við síðuna av høvuðsgongdini í filminum eru løgnir og láturligir persónar, ein dvørgur, sum gevur sálarfrøðiviðgerðir og yvirgangskroppar, sum skjóta tilvildarlig fólk á gøtuni. Men tað løgnasta við filminum er, at fyr at lýsa argingar-sama kvinnulyndið í Conchitu, verður hon leikt av tveimum ymiskum sjónleikarum, Carole Boquet og Angelu Molina.

Louis Bunuel (1900-1983) var spanióli, og

verður mettur sum ein av týðningarmiklastu filmsleikstjórunum. Hann gjørdist kendur, tá hann, saman við landsmanninum Salvador Dali, í 1928 gjørdi ein surrealistiskan stuttfilm, *Andalusisk hundurin*.

Aðrir av filmum hansara eru merktir av strongu katólsku uppalping hansara, sum í seinasta enda gjørdi hann til ateist (»Eg takki Gudi fyrri at eg eri ateist!«). Dømi um hetta eru filmar sum t.d. *Nazarin* og *Viridiana*, sum elvdu til mikla ósng í tí katólska Spania.

Døkku leiðir girndarinnar er seinasti filmurin, Bunuel gjørdi, og tað er rætttiliga sigandi, at æviskeið hansara endar við einum braki.

Sýningar í Filmsfelagnum eru bert fyrri límur, men til ber at tekna seg við dyrnar áðrenn hvørja sýning. Limagjaldið fyrri filmsárið 1990/91 er 110 kr. Atgongumerkið kostar 40 kr. hvørja ferð.

Cet obscur objet de désir. Louis Bunuel. Frakland/Spania 1977. Leikandi: Fernando Rey, Carole Bouquet og Angela Molina, Julien Bertheau, André Weber, Piers o.o. 103 min.

Sveinabrøv og lærubrøv

Hesi hava fingið lærubrøv frá Føroya Læraráð: Harley Bertholdsen í Klaksvík, sum hjá P/F Iris í Klaksvík lærði skrivstovuyrkið, var avlærdur 16. nov. 1990. Lærumeistari var Pól Sundskard.

Jann Fredrik Hansen í Fuglafirði, sum hjá P/F Brøðrunum Petersen í Fuglafirði lærði handilsyrkið, var avlærdur 14. novemver 1990. Lærumeistari var Jákup Eliassen.

Marjun Juul í Funningi, sum á Føroya Tollstovu í Saltangará lærði skrivstovuyrkið, var avlærdur 15. februar. Lærumeistari var Danvør Debes.

Elin Hansen í Klaksvík, sum á Føroya Tollstovu í Klaksvík lærði skrivstovuyrkið, verður avlærd 21. mars. Lærumeistari er Jastrid Isaksen.

Hesi hava fingið sveinabrøv frá Føroya Læraráð: Jon Christian Jacobsen í Havn, sum lærði til elektrikara hjá P/F Leif Mohr í Havn, var avlærdur 8. mars. Lærumeistari var Jákup Dahl-Olsen.

Hans Simonsen í Sandavági, sum lærði til bilektromekanikara hjá P/F Auto El í Havn, var avlærdur 9. mars. Lærumeistari var Eivind Hansen.

Eni Egilsnes Hammer í Vági, sum hjá Bent Mortensen í Vági lærði til maskinsmið, var avlærdur 1. mars. Lærumeistari var Bern Mortensen.

Óli Joensen í Havn, sum á P/F Tórshavnar Skipasmíðju lærði til maskinsmið, var avlærdur 1. mars. Lærumeistari var Tórbjörn Holm.

Durita Nielsen í Trongisvági, sum hjá Kathrinu Borgardal í Trongisvági lærir til frisør, verður avlærd 15. mars. Lærumeistari er Kathrina Borgardal.

Alén Eli Viderø í Havn, sum á P/F Skipasmíðjuni Føroyar á Skála lærir til maskinsmið, verður avlærdur 19. mars. Lærumeistari er Jóhan Lervig.

Arnóra Thomsen í Norðagøtu, sum á Salong Friðkan í Havn lærir til frisør, verður avlærd 15. mars. Lærumeistari er Oddvør Jacobsen.